

2022/2. Dönem Yeminli Mali Müşavirlik Sınavı

Yönetim Muhasebesi

23 Ağustos 2022 Salı - 18.00 - 20.00 (2 Saat)

Uyarı! [1] Cevaplama öncesi, sorularda eksik sayfa ya da basım hatası bulunup bulunmadığını kontrol ediniz ve gerektiğinde sınav görevlilerine başvurunuz.

[2] Cevap kağıdı üzerine, "not talep eden ifadeler" veya "cevap dışında herhangi bir şey" yazılması yasaktır. Bu kurala aykırı davranışın adayların kağıtları değerlendirme dışı bırakılacaktır.

Sorular

Soru 1: Aşağıdaki kavramları tanımlayınız.

- a) Net katkı payı (5 Puan)
- b) Geçerli maliyet (5 Puan)

Soru 2: Göktaş işletmesi, her üretim dönemi öncesi ürettiği iki çeşit mamule ilişkin bazı tespitlerde bulunmaktaydı. Bu belirlemeler, her biten faaliyet döneminin bilgilerine dayanarak hazırlanmaktadır. Üretim ayı boyunca bu standartlara göre kayıtlar yapılmaktaydı. Bu önceden tespit edilen birim maliyet bilgileri Haziran ayı için aşağıdaki gibiydi. (D.: Direkt, B.:Birim)

	A Mamülü	B Mamülü
D. Hammadde maliyeti (kg. Başına 20 TL maliyetle)	100	160
D. İşçilik maliyeti (saat başına 40 TL ücret haddi ile)	800	480
Genel Üretim Giderleri (GÜG) (D. İşçilik saatı başına 15 TL)	<u>300</u> 1.200 TL/B	<u>180</u> 820 TL/B

Aşağıdakiler, Haziran ayındaki faaliyetlerle ilgili bilgilerdir:

1. Haziran 1'de bazı hesapların bakiyeleri aşağıdaki gibiydi:

	Borç
Hammadde	240.000 TL
Yarımamul-Üretim	1.425.000
Mamul	1.256.000

Haziran 1'de hammadde mevcudu 12.000 kg. idi. Mayıs ayının sonunda her birinin üzerinde 10'ar saat çalışılmış 1100 adet A ve 1000 B yarı mamuller bulunmaktadır. 1 Haziran itibarıyla, satışa hazır Mayıs ayında üretilmiş 500 adet A mamülü, 800 adet B mamülü vardı. İşletme ilk giren ilk çıkar yöntemini uygulamaktadır. Üretimde kullanılacak olan tek tip hammaddenin tümü üretim sürecinin başında şekillendirme işlemine girmektedir.

2. İşletme, Haziran'da 20.000 kg hammadde satın ve teslim aldı; 460.000 TL'lik fatura toplamının 240.000 lirasını nakden ödedi; 220.000 lirası ise 1 Temmuz'da ödenecek bir borç olarak kaldı.
3. Haziran ayı üretim programı, Haziran ayında yarı mamullerin tamamlanmasından sonra öncelikle 800 birim A ve sonra 1.200 birim B'nin üretimine başlanmasılığını öngörüyor; Bu miktarların gerektirdiği 13.600 kg hammadde Haziran ayı boyunca kullanıldı.
4. Haziran ayında fazla mesai yapılmadan 45.000 saat fiilen çalışılarak, 1.800.000 TL direkt işçilik maliyetine katlanıldı. Ayrıca endirekt işçilik maliyeti 200.000 TL olarak gerçekleşti. (vergileri ve sosyal güvenlik kesintilerini ihmal ediniz).
5. Haziran ayı fiili genel üretim giderleri, endirekt işçilik hariç 600.000 TL idi.

6. Haziran ayı içinde üretimine başlanan 800 birim A mamulu ve 1.200 birim B mamulu de tamamlanarak mamul ambarına devredilmiştir.

Haziran ayı boyunca genel üretim giderleri (GÜG) üretime götürü olarak yüklenmiştir. Aylık bütçelenen sabit GÜG, bütçelenmiş kapasite olan 45000 D.işçilik saat için 225.000 TL, bütçelenmiş değişken GÜG ise 10 TL/ d.işçilik saatı idi. Haziran ayı sonunda üretime yüklenen standart maliyetler ile fiili maliyetler karşılaştırılarak, sapma olması durumunda farklar belirlenerek, olumlu ve olumsuz olarak analiz edilmektedir. Farklar, Satılan Mamuller Maliyeti (S.M.M) ve Mamuller arasında dağıtılmıştır.

Haziran ayı satışları, 2.400.000 liraya 1.200 birim A mamulu ve 2.700.000 liraya 1800 birim B mamulu olarak gerçekleşti.

İSTENEN:

- "T" Hesapları açarak yukarıdaki işlemleri ürünler açısından da takip edecek şekilde kaydediniz. Tamamlanan mamullerin standart maliyetini hesaplayınız. (20 Puan)
- Standart maliyetler ile fiili maliyetler arasındaki toplam sapmaları hesaplayınız. (15 Puan)

Soru 3: Kervan İşletmesi tek tip bir ürün üretip satmaktadır. Faaliyet kapasitesi 20.000 birimdir. İşletme, geçtiğimiz faaliyet döneminde 15.000 adet ürün üretip, 12.000 birimini satmıştır. İşletmenin faaliyet dönemine ilişkin katıldığı maliyet ve gider bilgileri aşağıdaki gibidir:

Direkt Hammadde	150.000 TL
Direkt İşçilik	180.000 TL
Değişken GÜG	135.000 TL
Sabit GÜG	210.000 TL

Geçtiğimiz dönemde değişken satış ve yönetim giderleri 60.000 TL ve sabit satış ve yönetim giderleri 180.000 TL olarak gerçekleşmiştir. İşletmenin toplam satış hasılatı 840.000 TL'dir İşletmede dönem başı mamul stok bulunmamaktadır.

İSTENEN: Tam maliyet, değişken maliyet (katkı paylı) ve normal maliyete göre gelir tablolarını hazırlayınız. (35 Puan)

Soru 4: Süt ürünleri üreten bir işletme; süt üreten mandıralardan aldığı sütü ayırım noktasına kadar süzmekte, zararlı mikroorganizmalardan arındırmak için soğutmakta ve üretim için yeterli sıcaklığı getirmektedir. Buraya kadar katılanın birleşik üretim süreci sonunda; krema, yağsız süt ve süt tozu olarak üç ana mamulu satışa hazır hale getirmek için ek işlemler yapılmaktadır. Ek işlem maliyetlerinin tümü değişkendir. Bir faaliyet döneminin ilişkin planlanan ek işlem maliyetleri, net pazar değeri yöntemine göre dağıtılmış birleşik maliyet payları, fiyatlar genel seviyesinin değişmeyeceği varsayımlı ile piyasa fiyatları, üretim miktarları tabloda verildiği gibidir.

Ürün	Üretim Miktarı	Birleşik maliyet Payları	Ek işlem maliyeti	Ek işlem sonunda Pazar satış değeri
Krema	600 litre	10.000 TL	15.000 TL	30.000 TL
Yağsız Süt	20.000 litre	10.000 TL	5.000 TL	20.000 TL
Süt tozu	1.200 litre	20.000 TL	30.000 TL	60.000 TL
Toplam	40.000 TL		50.000 TL	110.000 TL

İSTENEN: Süt tozunun tümünü ek işlem yapılmadan satın almak isteyen bir alıcı 30TL/litre fiyat vermiştir. Sizce süt tozunun bu müsteriye satılması uygun mudur? Hesaplamalarınızla gösteriniz.

(20 Puan)

2022/2. Dönem Yeminli Mali Müşavirlik Sınavı

Yönetim Muhasebesi

23 Ağustos 2022 Salı – 18.00 - 20.00 (2 Saat)

Sınav Komisyonu Cevapları

Cevap 1:

- a) Net katkı Payı: Satışlardan değişken üretim maliyetlerinin ve değişken faaliyet giderlerinin çıkarılması ile ulaşılan değerdir. (5 P)
- b) Geçerli maliyet: Karar alırken, gelecekte ortaya çıkması muhtemel olan ve karar seçenekleri arasında farklılık gösteren maliyettir.(5 P)

Cevap 2:

151 YARIMAMUL-ÜRETİM

DBYM*		1.425.000.-	4.084.000.-
Dönem başı Yarımamulu	721	520.000.-	
Tamamlamak için	731	195.000.-	
D.İşçilik ve GÜG			
Üretime başlayan için	711	272.000.-	
D.Hammadde	721	1.216.000.-	
D.İşçilik	731	456.000.-	
GÜG			4.084.000.-

Yardımcı alt hesaplar (ürünler açısından)

151.01 A Mamulu (Dönem başı yarı mamul- DBYM 1.100 Birim)

151.02 B Mamulu (Dönem başı yarı mamul- DBYM 1.000 Birim)

	151.01.		151.02 .
Dönem başı yarımamul	715.000.-		710.000.-
Dönem başı Yarımamulu	440.000.-	Dönem başı Yarımamulu	80.000.-
Tamamlamak için	165.000.-	Tamamlamak için	30.000.-
D.İşçilik ve GÜG		D.İşçilik ve GÜG	
Üretime başlayan için		Üretime başlayan için	
D.Hammadde	80.000.-	D.Hammadde	192.000.-
D.İşçilik	640.000.-	D.İşçilik	576.000.-
GÜG	240.000.-	GÜG	216.000.-
	<u>2.280.000.-</u>		<u>1.804.000.-</u>

A (1100 B)

B (1000 B)

*DBYM stok Maliyet dökümü

D.Hammadde	110.000 .- TL (1100 B.x 100 TL/B)
D.İşçilik	440.000.- (1100 B.x 10 saat x 40TL/dis)
GÜG	<u>165.000.-</u> (11.000 saat x 15 TL/dis)
(1)	'715.000.- TL

160.000.- TL (1000 B x 160 TL/B)
400.000.- (1000 B.x 10 saat x 40TL/saat)
<u>150.000.-</u> (10.000 saat x 15 TL/dis)
710.000.- TL

DBYM'u Tamamlamak için Haziran ayında katlanılacak standart maliyet değerleri

Bir birim A mamulu için gereken süre 800 TL/B = 20 saat x 1100 B = 22.000 saat
40 TL/dis

Bir birim B mamulu için gereken süre 480 TL/B = 12 saat x 1000 B = 12.000 saat
40 TL/dis

DBYM'u Tamamlamak için Haziran ayında katlanılacak standart zaman

A için 22.000 saat – 11.000 saat = 11.000 saat

B için 12.000 saat – 10.000 saat = 2.000 saat

	A	B	
D.Hammadde	-	-	
Tamamlama maliyeti			
D.İşçilik	440.000 TL	80.000 TL	470.000 TL
GÜG	<u>165.000 TL</u>	<u>30.000 TL</u>	<u>195.000 TL</u>
	<u>2605.000 TL</u>	<u>110.000 TL</u>	<u>715.000 TL</u>

Dönemde Başlanıp, tamamlanan ürünlerin standart maliyeti

	A (800 Birim)	B (1200 Birim)	
D.Hammadde*	80.000 TL	192.000 TL	272.000 TL
D.İşçilik	640.000 TL	576.000 TL	1.216.000 TL
GÜG	<u>240.000 TL</u>	<u>216.000 TL</u>	<u>456.000 TL</u>
	<u>3960.000 TL</u>	<u>984.000 TL</u>	<u>1.944.000 TL</u>

Filen Kullanan D.Hammadde (İlk Giren İlk çıkar):

Dönem başı 240.000 TL 12.000 kg 20 TL/kg

Dönem içi satın alış 460.000 TL 20.000 kg 23 TL/kg

Üretimde kullanılan fiili D.Hammadde

12.000 kg x 20 TL/kg = 240.000 TL

1600 kg x23 TL/kg = 36.800 .-

13.600 kg 276.800 TL

Tamamlanan Mamullerin Standart Maliyetleri: (20 P) [¹ + ² + ³]

Mamul A: 2.280.000 TL

Mamul B: 1.804.000 TL

KISA YOL: Tamamlanan Mamullerin Standart Maliyetleri

A	B
1100 B x 1200 TL/B= 1.320.000 TL	1000 B X 820 TL/B = 820.000 TL
800 B X 1200 TL/B = <u>960.000 TL</u>	1200 B X 820 TL/B = <u>984.000 TL</u>
<u>2.280.000 TL</u>	<u>1.804.000 TL</u>

711 D.İ.M.M.Gideri Yansıtma

272.000.-
<u>272.000</u>

710 D.İ.M.M.Gideri.

276.800.-
<u>276.800.-</u>

**D.HAMADDE'de TOPLAM FARK: 4.800.-
OLUMSUZ SAPMA (5 P)**

720 D.İŞÇİLİK GİDERİ

1.800.000.-
<u>1.800.000.-</u>

721 D.İŞÇİLİK GİDERİ YANSITMA

520.000.-
<u>1.216.000.-</u>

1.736.000.-

D.İŞÇİLİK' de TOPLAM FARK: 64.000 TL OLUMSUZ SAPMA (5 P)

730 G.Ü.G.

End.İşçilik	200.000.-
Diger	600.000.-

800.000.-

731 G.Ü.G. Yansıtma

195.000.-
<u>456.000.-</u>

651.000.-

G.Ü.G.'de TOPLAM FARK : 149.000 TL OLUMSUZ SAPMA (5 P)

Cevap 3: Kervan İşletmesi

Tam Maliyete göre Gelir Tablosu (15 P)

Satışlar	840.000.-
(-) Satılan Mamul	
<u>Maliyeti (SMM)</u>	
D.İ.M.M.Gideri	150.000.-
D.İşçilik Gideri	180.000.-
G.Ü.G.	<u>345.000.-</u>
Toplam üretim Maliyeti	675.000.-
(-) Dönem sonu stok maliyeti*	<u>135.000.-</u>
	<u>540.000.-</u>
Brüt Satış Kârı	300.000.-
(-) Faaliyet giderleri	<u>240.000.-</u>
Faaliyet Kârı	60.000.-

*675.000 TL/15.000 B.= 45 TL/B.X 3.000 B= 135.000 TL

Değişken Maliyete göre Gelir Tablosu (10 P)

Satışlar	840.000.-
<u>(-) Değişken SMM</u>	
D.İ.M.M.Gideri	150.000.-
D.İşçilik Gideri	180.000.-
Değişken G.Ü.G.	<u>135.000.-</u>
Toplam Değ.üretim maliyeti	465.000.-
(-) Dönem sonu stok maliyeti**	<u>93.000.-</u> 372.000.-
Brüt Katkı	468.000.-
(-) Değişken Faaliyet Gideri	<u>60.000.- TL</u>
Net Katkı	408.000.-
(-) Sabit GÜG	210.000.-
(-) Sabit Faaliyet Gid.	<u>180.000.-</u>
Faaliyet Kârı	18.000.-

**465.000 .-/ 15.000 B. = 31 TL/B x 3.000 B = 93.000 TL

Normal Maliyete göre Gelir Tablosu (10 P)

Kapasite sapması : [20.000 -15.000] X 10,5 TL/B = 52.500 TL Boş kapasiteye

Veya 15.000 B/ 20.000 B= % 75 kapasite kullanımı

210.000 TL X % 75= 157.500 TL üretim maliyetine

210.000 TL X % 25= 52.500 TL çalışmayan kısım gideri

Satışlar	840.000.-
----------	-----------

(-) Satışların maliyeti	
-------------------------	--

D.İ.M.M.Gideri	150.000.-
----------------	-----------

D.İşçilik Gideri	180.000.-
------------------	-----------

G.Ü.G	
-------	--

Değişken	135.000.-
----------	-----------

Sabit	<u>157.500.-</u>
-------	------------------

	622.500.-
--	-----------

(-) Dönem sonu mamul	<u>124.500.-</u>	<u>498.000.-</u>
----------------------	------------------	------------------

Brüt Satış Kârı	342.000.-
-----------------	-----------

(-) Faaliyet giderleri	<u>240.000.-</u>
------------------------	------------------

Faaliyet Kârı	102.000.-
---------------	-----------

(-) Olağan dışı gider	<u>52.500.-</u>
-----------------------	-----------------

Kâr	49.500.-
-----	----------

Cevap 4:

Süt tozunun ayırım noktasında satılması durumunda hasılat 30 TL/ lt X 1200 lt = 36.000 TL

Ek işlem uygulanması durumunda hasılat 60.000 TL

Ek işlem uygulanmadan satılması net getiri 36.000 TL

Ek işlem uygulanması durumunda kalan net getiri 60.000 TL- 30.000 TL = 30.000 TL

Gelirde artış 6.000 TL ayırım noktasında satılır. (20 P)